

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

Розвиток фінансових ринків у 2017 році

Олександр Арсенюк

Департамент відкритих ринків
Національного банку України

Національний банк України
Київ, 15 січня 2018 року

НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

Зміст презентації

1. Грошовий ринок

2. Валютний ринок

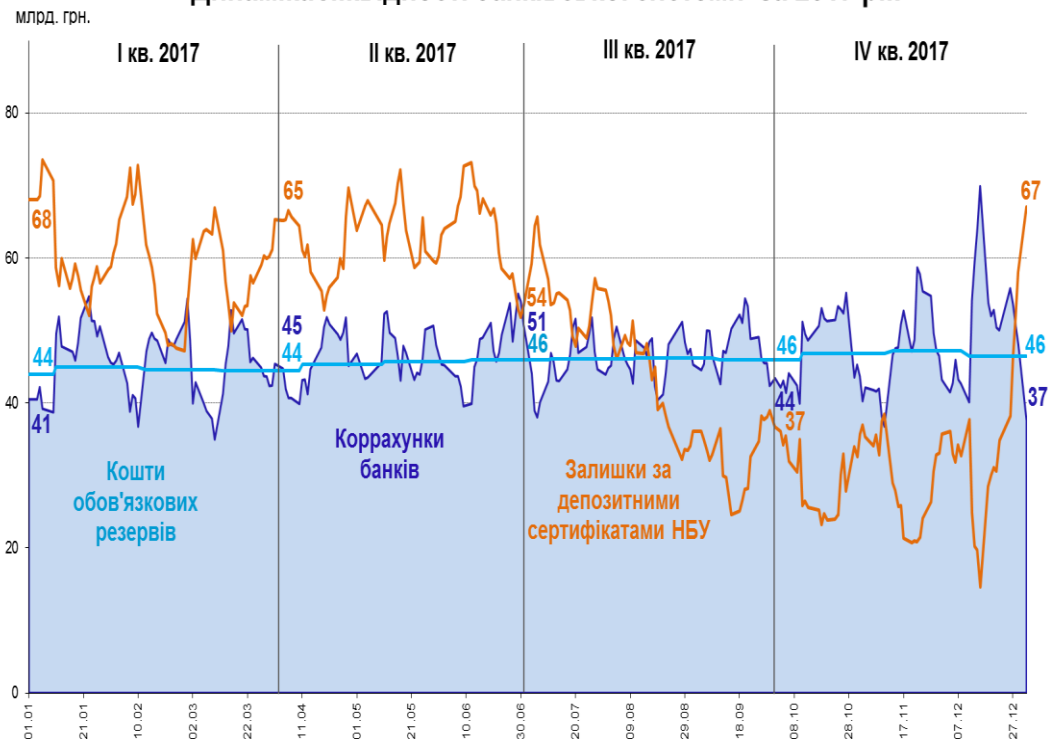

Динаміка ліквідності банківської системи

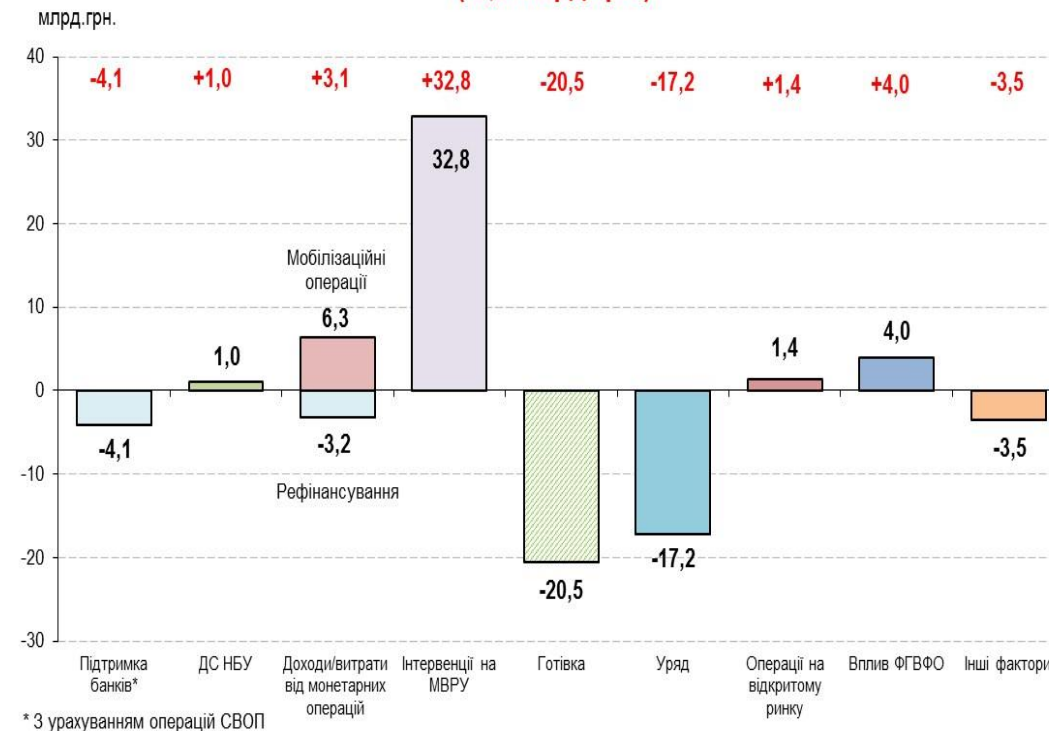
Грошовий
ринок

Валютний
ринок

Динаміка ліквідності банківської системи за 2017 рік

Ліквідність банківської системи за 2017 рік (-3,0 млрд.грн.)

Динаміка ліквідності

- НБУ позбувся фіскального домінування, але фіскальні цикли лишаються визначальними в динаміці ліквідності на річному горизонті
- в межах місяця динаміка ліквідності здебільше відображає усталені цикли резервних періодів (надлишок резервів на початку періоду та їх ↓ наприкінці)

Чинники впливу на ліквідність

- головним каналом ↑ ліквідності були інтервенції на валютному ринку, вплив ліквідності відбувався через ↑ готівки та стерилізацію через фіскальні канали
- утім, вплив зазначених чинників упродовж року був нерівномірним і періодично виникаючі ситуативні перекоси компенсували за рахунок «буферу» ДС

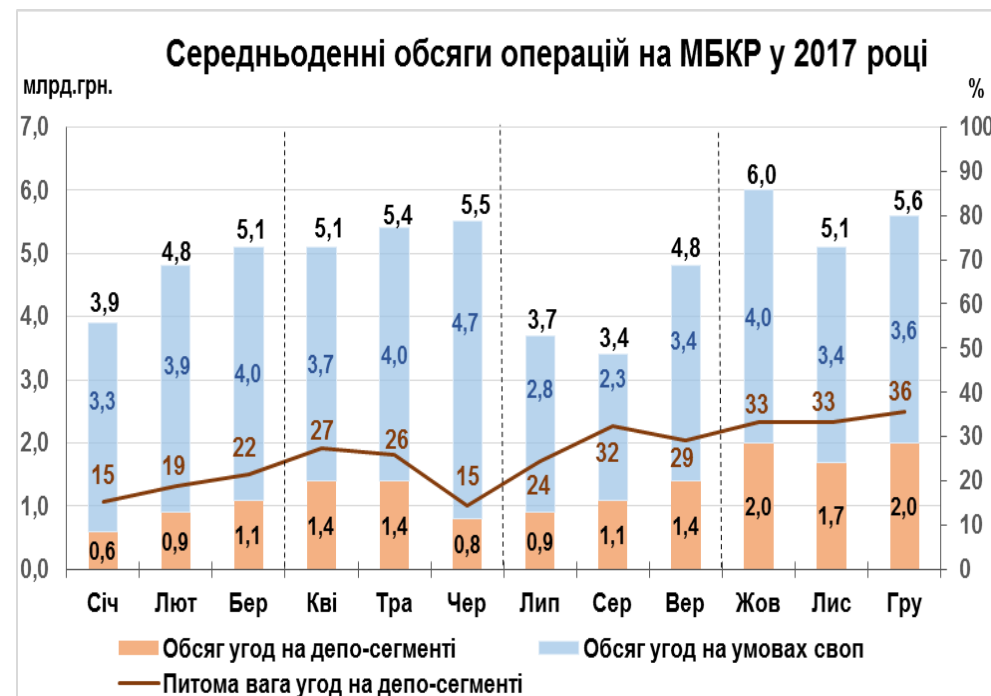
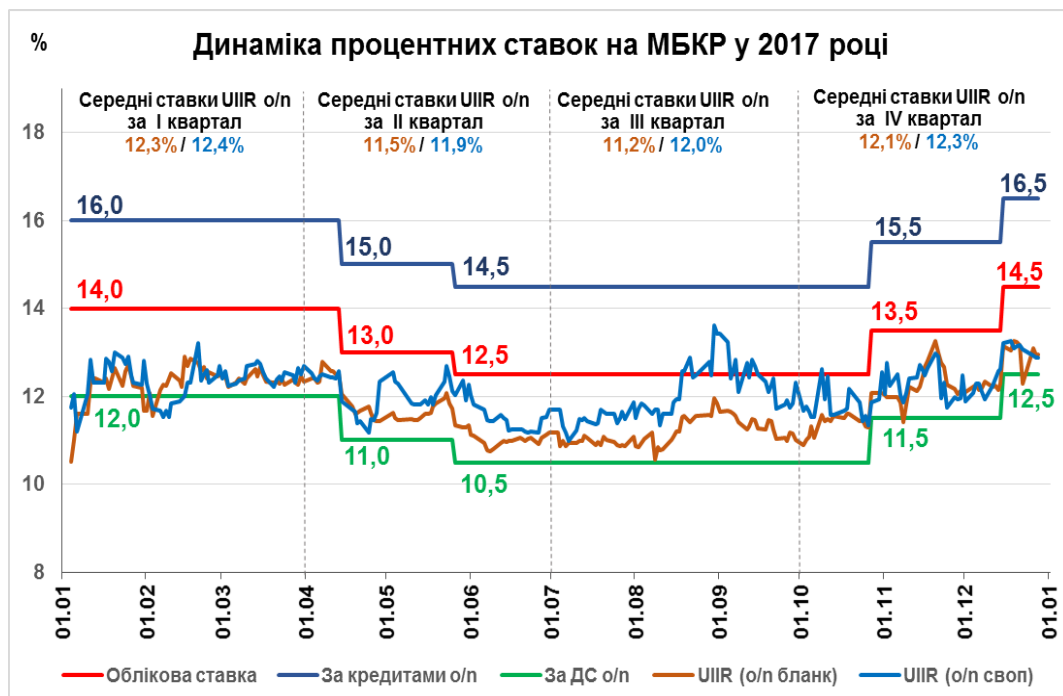

НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

Стан міжбанківського кредитного ринку

Грошовий
ринок

Валютний
ринок

Динаміка вартості ресурсів

- вартість ресурсів переважно коливалася у «вузькому коридорі» (від ставки ДС овернайт до облікової ставки), більше тяжіючи до його нижньої межі
- динаміка вартості коштів в цілому гарно корелювала із змінами ключової ставки НБУ, однак була чутливою і до зміни умов ліквідності

Структура операцій

- частка угод, укладених на депо-сегменті (переважна більшість з яких є бланковими) упродовж року постійно ↑, що відображає ↑ довіри банків один до одного
- МБКР був достатньо гнучким та глибоким аби без допомоги НБУ задовольняти попит на ресурси у разі його ситуативного зростання (виключення – кінець року)

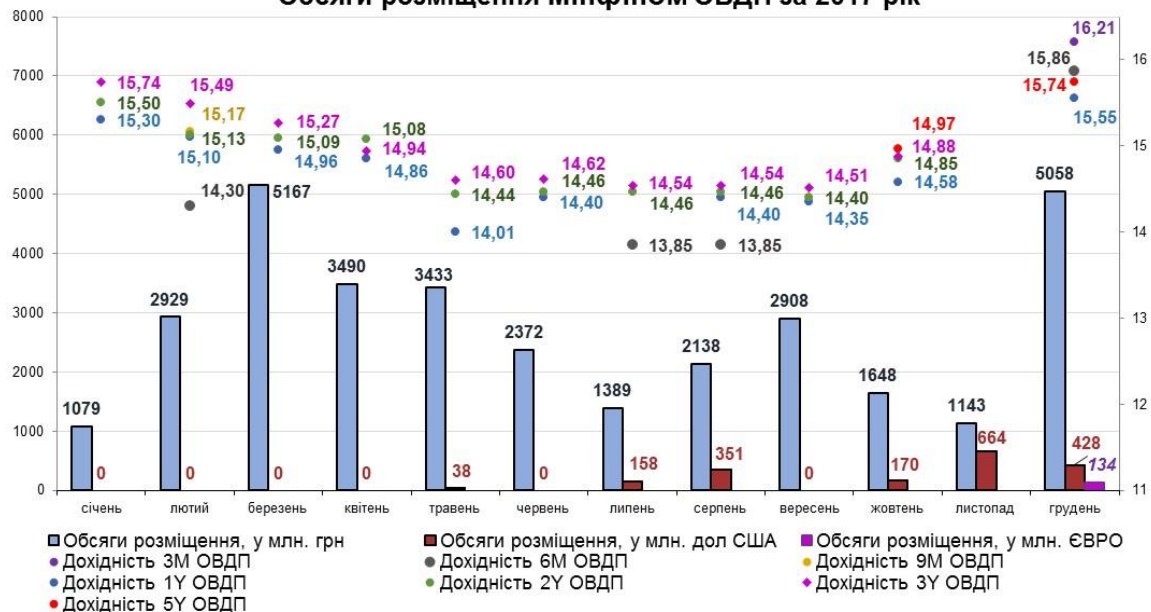
НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

Розвиток ринку ОВДП

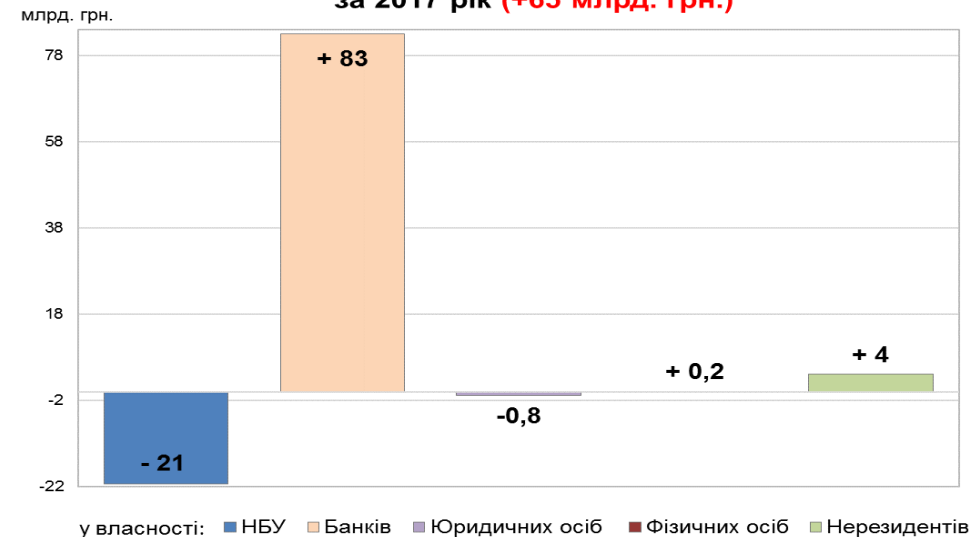
Грошовий
ринок

Валютний
ринок

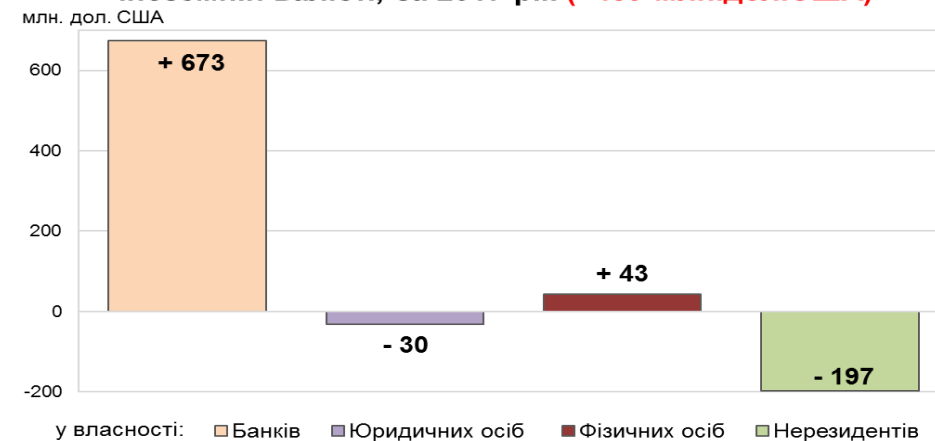
Обсяги розміщення Мінфіном ОВДП за 2017 рік

Зміна обсягу ОВДП в обігу, номінованих у гривні, за 2017 рік (+65 млрд. грн.)

Зміна обсягу ОВДП в обігу, номінованих в іноземній валюті, за 2017 рік (+489 млн.дол.США)

Основне

- обсяги первинного розміщення були незначними, а пропозиція «коротких» ОВДП – досить обмеженою, що змусило НБУ відновити розміщення ДС на 3 міс.
- позитивні зрушення в структурі гривневих ОВДП: відчутне ↓ портфелю НБУ та ↑ попиту з боку нерезидентів
- динаміка доходності гривневих ОВДП в цілому відповідає динаміці зміни ключової ставки НБУ
- доходність валютних ОВДП є привабливішою за інші напрямки розміщення валютної ліквідності

НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

Зміст презентації

1. Грошовий ринок

2. Валютний ринок

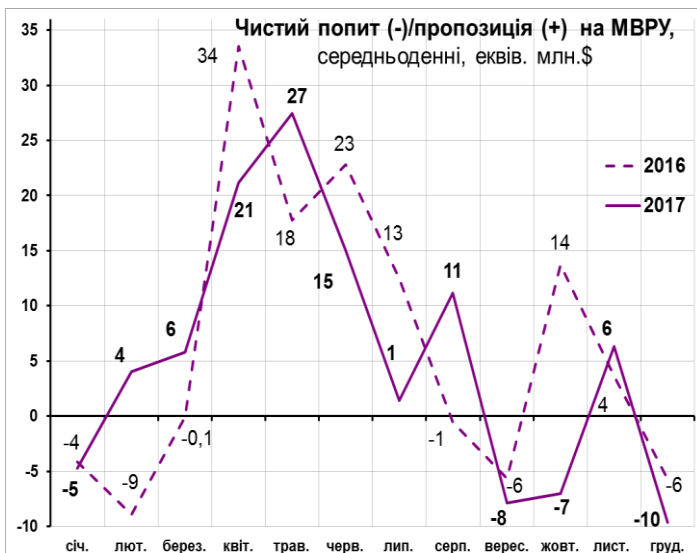
НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

Грошовий
ринок

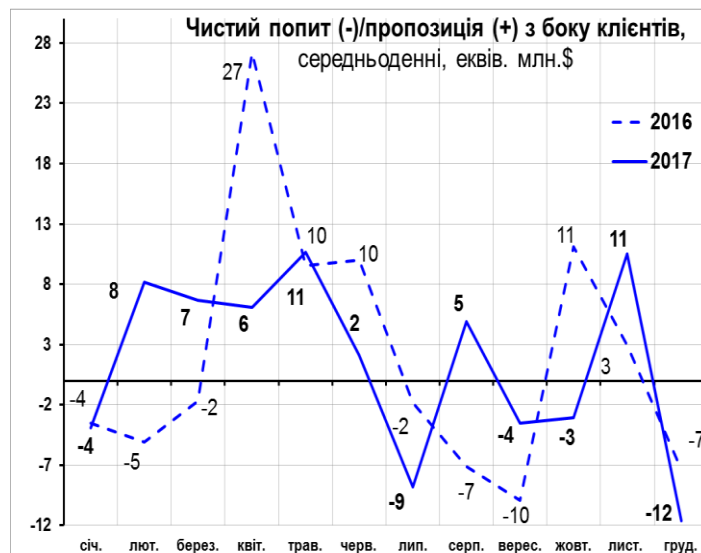
Валютний
ринок

Стан валютного ринку: попит та пропозиція

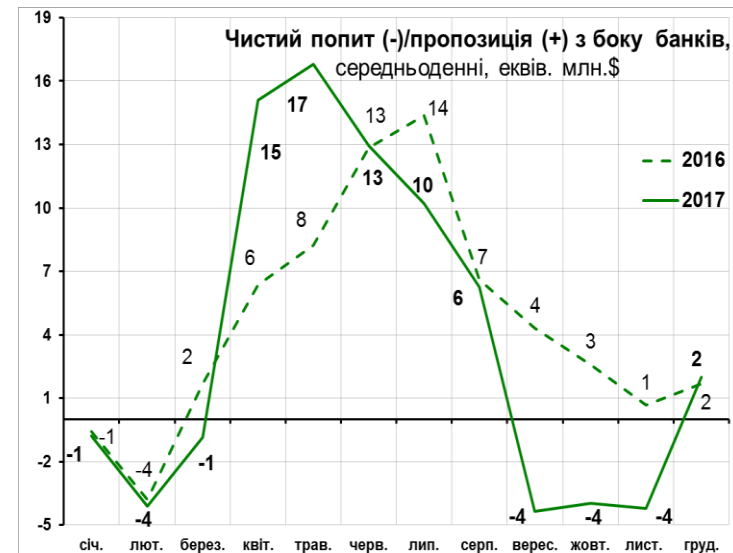
Клієнти + банки

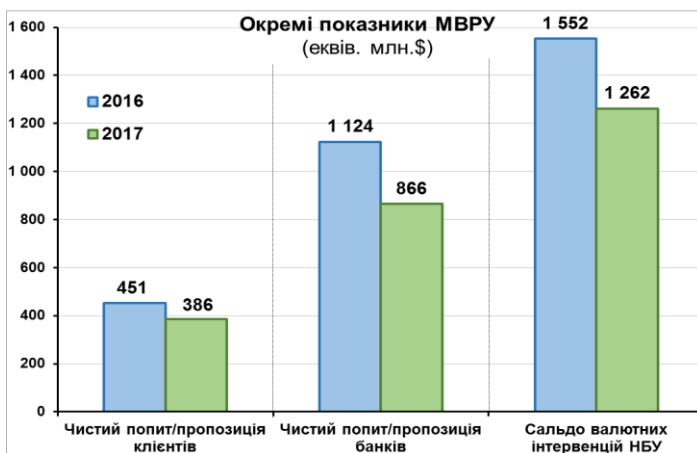
Клієнти

Банки

В цілому за рік

Клієнти

Банки

Інтервенції

Основні тренди

- у 2017 р. на ринку зберігався профіцит валюти як з боку банків, так і з боку клієнтів. Утім, обсяг цього профіциту був меншим, ніж у 2016 р., що призвело до певного ↓ обсягу купівлі НБУ валюти в резерви
- періоди дефіциту та профіциту валюти мають виражену сезонність, що зумовлює необхідність присутності НБУ на ринку для згладжування надмірної волатильності
- ↓ чистої пропозиції з боку клієнтів на фоні сприятливих зовнішніх умов для експортерів було мінімальним і зумовлювалося ↑ споживання та окремими лібералізаційними заходами (зокрема, ↑ виводу дивідендів)
- ↓ чистої пропозиції з боку банків відбулося переважно наприкінці року і було зумовлено у т.ч. послабленням обмежень на купівлю валюти в позицію

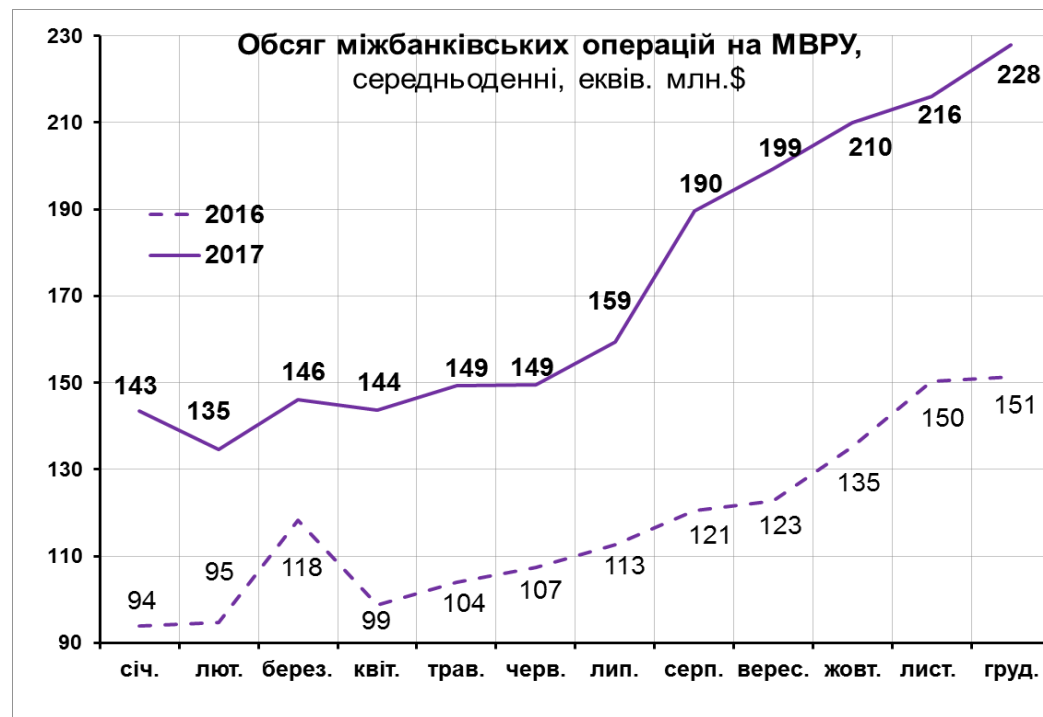
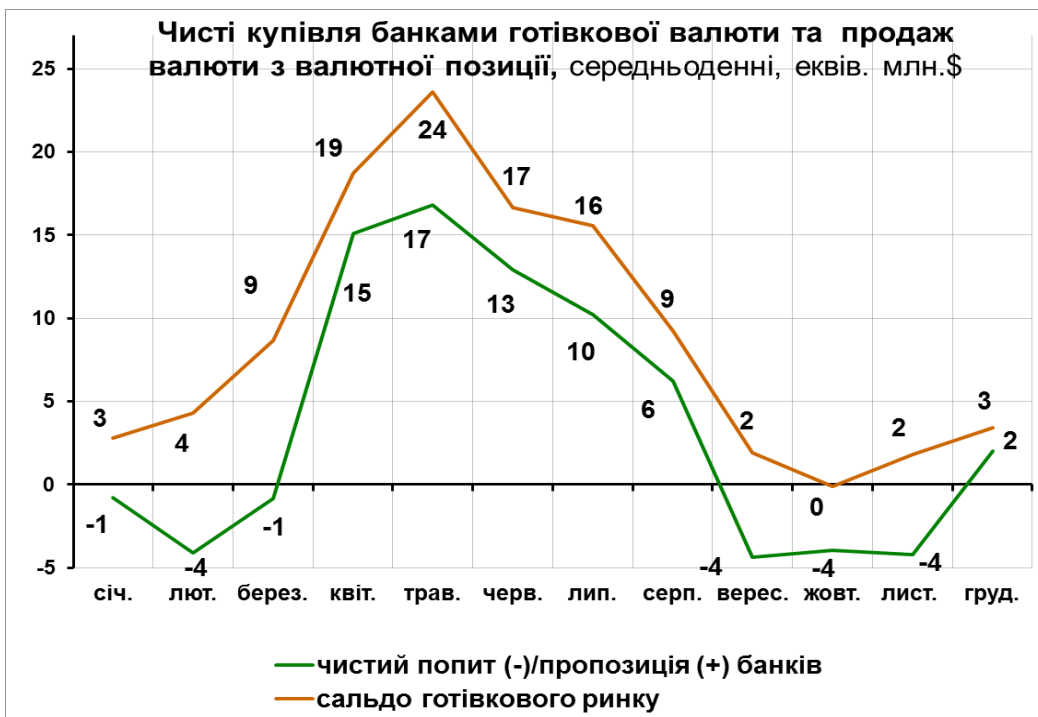

НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

Грошовий
ринок

Валютний
ринок

Стан валютного ринку: готівковий та міжбанківський сегменти

Готівковий сегмент

- обсяг готівкових операцій відображає сезонні тренди і корелює із змінами обсягів купівлі/продажу іноземної валюти з боку клієнтів на безготівковому сегменті
- обернена кореляція готівкових та безготівкових операцій банків відображає взаємопов'язаність безготівкового та готівкового сегментів

Операції банків на МВРУ

- ↑ ліміту денного ліміту купівлі у ВП з 0,5% до 1% дало змогу поглибити та збільшити ліквідність міжбанківського валютного ринку
- поглиблення валютного ринку посилює його здатність до самозбалансування та створює умови для ↓ втручання НБУ в його роботу в майбутньому

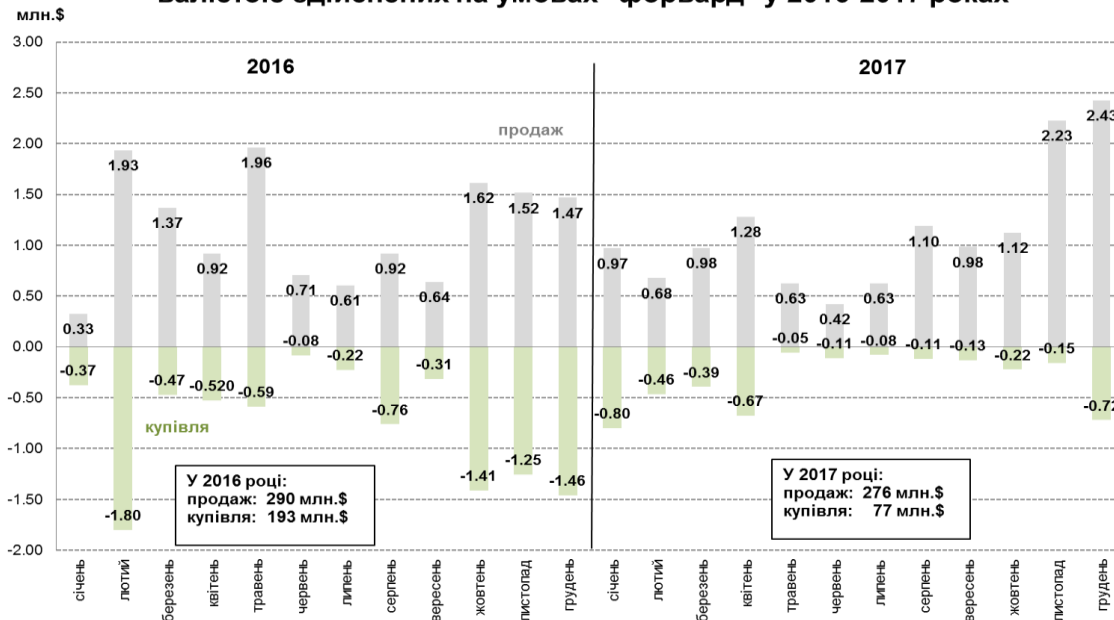
НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

Динаміка операцій на умовах «форвард»

Грошовий
ринок

Валютний
ринок

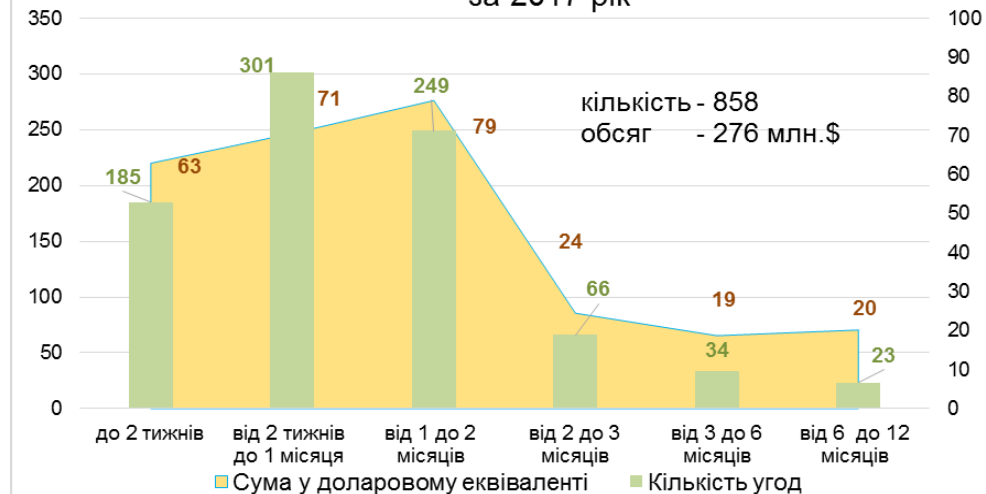
Динаміка середньоденних обсягів операцій банків з іноземною валютою здійснених на умовах "форвард" у 2016-2017 роках

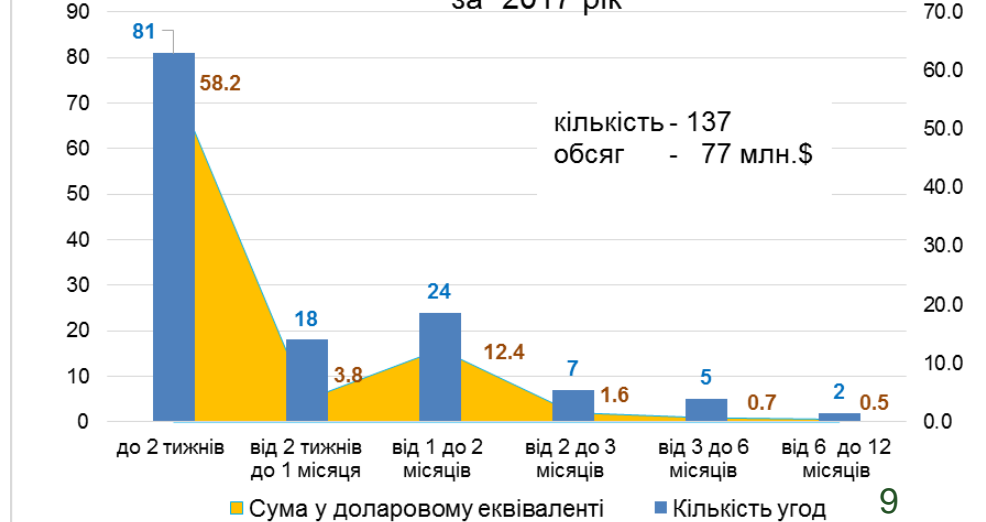
Операції на умовах «форвард»

- попри певне послаблення обмежень, обсяги операцій на умовах «форвард» поки що є незначними
- їх лева частина укладається на термін до 2-х місяців
- обсяги продажу валюти на умовах «форвард» значно переважають обсяги операцій з купівлі
- подальший розвиток форвардного ринку є вкрай важливим для зміцнення засад режиму інфляційного таргетування

Продаж банками іновалюти на умовах форвард за 2017 рік

Купівля банками іновалюти на умовах форвард за 2017 рік

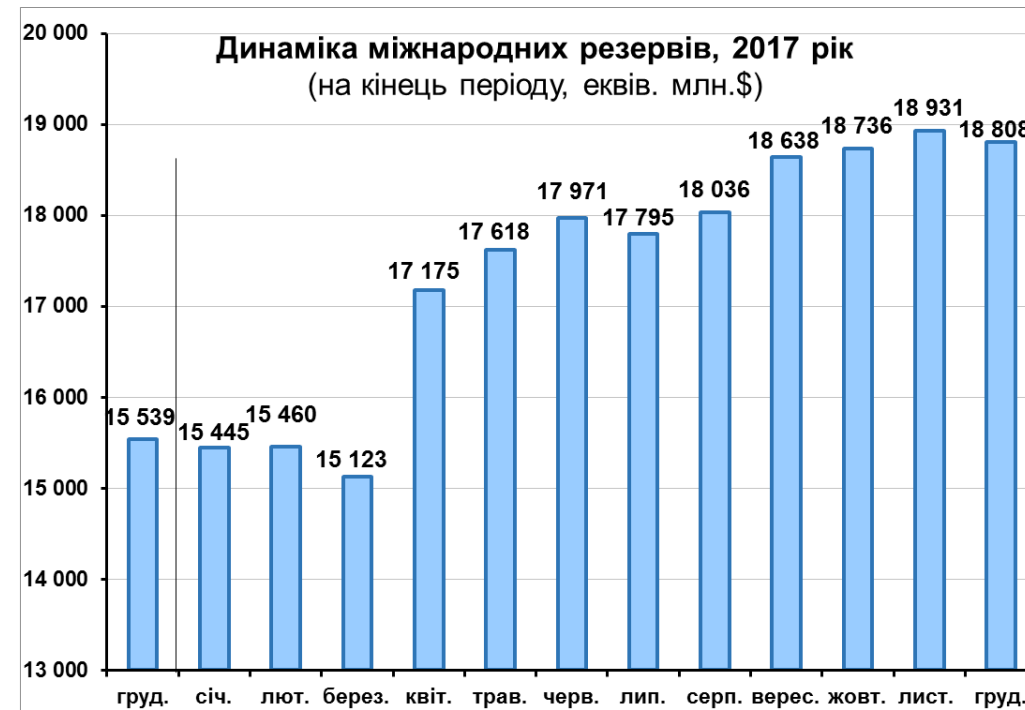

НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

Грошовий
ринок

Валютний
ринок

Курсова динаміка та валютні резерви

Курсові тренди

- динаміка обмінного курсу гривні відображала зміни у ринковому попиту та пропозиції іноземної валюти
- у 2017 р. безготівковий курс грн./\$ ↓ на **3%** (у т.ч. у січні-серпні ↑ на **6%**, у вересні-грудні ↓ майже на **10%**)
- НБУ згладжував надмірну курсову волатильність через проведення валютних інтервенцій, зокрема у 2017 р.:

куплено \$2271 млн., у т.ч. аукціон \$1132 млн., RFQ \$1089 млн.
продано \$1009 млн., у т.ч. аукціон \$768 млн., RFQ \$239 млн.

Основні чинники впливу на динаміку МРУ (в еквів.):

- зовнішні запозичення +3 064 млн.\$
у т. ч. від МВФ +996 млн.\$
- розміщення Урядом ОВДП +1 968 млн.\$
- надходження коштів від Ощадбанку +350 млн.\$
- платежі за держ. та гарант. боргом -4 187 млн.\$
у т. ч. МВФ -1 188 млн.\$
- сальдо інтервенцій НБУ +1 262 млн.\$